

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№4 (2)

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, aprel.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

RAQAMLI IQTISODIYOTDA “AKT XIZMATLARI” TUSHUNCHASI VA ULARNING EKSPORT SALOHİYATI.....	14
Shermatov Sherzod Xotamovich RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI	20
Amonov Mirzohid Tuymuratovich, Xodjayev Anvar Rasulovich TIJORAT BANKLARINING BYUDJET MABLAG‘LARI HISOBIGA MOLİYALASHTIRILADIGAN LOYIHALARDAGI ISHTIROKINI KUCHAYTIRISH MEXANIZMLARI	26
Maxmudov Rahimjon Hamid o‘g‘li KORPORATIV BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISHNING STRATEGIK YO‘NALISHLARI.....	33
Shakirova Gulbaxor Sharipdjanovna YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISHDA XORIJIY TAJRIBALAR TAHLILI VA UNI O‘ZBEKISTON SHAROITIDA QO‘LLASH IMKONIYATLARI	38
Ne‘matova Mavsuma, Xolmamatov Diyorbek ВЛИЯНИЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ НА ИНВЕСТИЦИОННУЮ АКТИВНОСТЬ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	43
Буранова Лола Вахобовна ФИНТЕХ-ЭКОСИСТЕМА КАК ФАКТОР ИНКЛЮЗИВНОГО И УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА: СТРУКТУРНЫЙ АНАЛИЗ И ПЕРСПЕКТИВЫ ТРАНСФОРМАЦИИ	54
Эшмуротов Дониёр Ихтиёр угли ZAMONAVIY MARKETING KONSEPSIYALARI ASOSIDA XIZMATLAR RAQOBATBARDOSHLIGINING USLUBIY JIHATLARI.....	60
Ostonaqulova Gulsaraxon Matyoqub qizi, Fayzullayeva Zamira Alijonovna XIZMAT KO‘RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA‘MINLASHDA SERVIS XAVFSIZLIGI INDEKSI: SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA	64
Shodmanova Zubayda Ubaydullayevna QURILISH FAOLIYATI SOHALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING ILG‘OR XORIJIY TAJRIBALARI	
Xusanov Kamoliddin Xolmamat o‘g‘li INSON KAPITALI VA KADRLAR SALOHİYATINI BOSHQARISHNING NAZARIY KONSEPSIYALARI	73
Abdullo Sohobov O‘ZBEKISTONDA URBANIZATSIYA JARAYONLARI JADALLASHUVI VA UNING HUDUDIY XUSUSIYATLARI	84
Mamanazarov Oybek Shomurodovich KORXONALAR MOLİYAVIY HOLATINI MOLİYAVIY HISOBOTNING XALQARO STANDARTLARI (MHXS) ASOSIDA BAHOLASHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	91
Xamidov Javoxir Shavkat o‘g‘li BIZNES JARAYONLARINI MONITORING QILISH TIZIMINING HOZIRGI HOLATI TAHLILI.....	95
Dadajonova Madina Ravshan qizi O‘ZBEKISTON VA XORIJIY MAMLAKATLARDA BENEFITSIAR MULKDOR KONSEPSIYASINI QO‘LLASHNING DOLZARB MASALALARI	100
Ochilov Farhod Malikovich O‘ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O‘TISHNING MAKROIQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH (GDP, BANDLIK VA INVESTITSIYALAR KESIMIDA).....	106
Hayitov Jamshid Xolboyevich	

INVESTITSION JOZIBADORLIKKA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	111
Mamatqulova Hafiza Bahodir qizi IPOTEKA BOZORI MUAMMOLARINING EMPERIK TAHLILI VA ULARNI BARTARAF ETISH STRATEGIYALARI.....	118
Olokulova Feruza Mansurovna, Safarova Dilrabo Baxriddin qizi MILLIY IQTISODIYOT RAQOBATIDA NAZARIY VA AMALIY QARASHLAR.....	122
Karimova Iroda Abdusattarovna KORPORATIV BANK XIZMATLARIGA INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR HAMDA ZAMONAVIY BIZNES MODELLARNI JORIY ETISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	128
Qurbonov Abror Abdullayevich GREEN ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN AND INDONESIA: A COMPARATIVE STUDY.....	133
Ibrokhimova Iroda Ikromjon Kizi. Askolani. Javliyev Nuriddin Bektemir o'g'li AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASHDA REKRUTING AGENTLIKLARINING O'RNI.....	142
Sherkulova Nodirabegim Baxordin qizi ФАКТОРЫ ТЕКУЧЕСТИ КАДРОВ И МЕХАНИЗМЫ УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА В СОВРЕМЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ УЗБЕКИСТАНА.....	148
Джураева Гузаль Шавкатовна BUDJET DAROMADLARI TARKIBIDAGI SOLIQLARNING ULUSHINI BOSHQARISH.....	156
Abduraxmonova Gulmira Sobir qizi RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA AVTOSERVIS SHOHOVCHALARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	161
Marqayev Xurshid Aliqulovich THE ECONOMIC NATURE OF HUMAN CAPITAL AND ITS RECOGNITION IN ACCOUNTING AS AN OBJECT OF ECONOMIC ANALYSIS.....	165
Zafar Qodirov Abdivaxobovich O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARINING SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	170
Ibragimov G'ayrat Ablaqulovich. Tursunov Ozod Matlubovich Shukurova Nilufar Qahramonova IMPROVING THE EFFICIENCY OF INNOVATIVE SERVICES IN THE DIGITAL ECONOMY.....	175
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich NODAVLAT NOTIJORAT TASHKILOTLARI MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASHDA INTEGRAL KO'RSATKICHLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	179
Aliyev Arslon Salom o'g'li A STUDY ON THE COLLABORATIVE MECHANISM OF DIGITAL ARCHIVES GOVERNANCE AND TALENT GOVERNANCE: AN ANALYSIS BASED ON JOB COMPETENCY, PERFORMANCE EVALUATION, AND ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS.....	184
Wang Biao USTAMA ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARINING MAZMUNI VA UNI XALQARO STANDARTLARGA MUVOFIQ TAKOMILLASHTIRISH.....	190
Tashnazarova Dilfuza Samiddinovna INTEGRATSIIYA SAMARADORLIGINI O'LGHASHNING METODOLOGIK MODELI VA INDIKATORLAR TIZIMI.....	195
Aliqulov Abbas Baxtiyor o'g'li XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA XIZMATLAR SIFATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	202
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	

MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	207
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA IQTISODIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI	213
L.S. Azimova	
THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF IFRS AND FINANCIAL REPORTING	218
Tojiboyev Abdullajon Kamoliddin o'g'li	
PAXTA-TO'QIMACHILIK SANOATIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIKNING HUQUQIY ASOSLARI	223
Abdullayev Hamidulla Abdug'ani o'g'li	
TURIZM KORXONALARIDA XIZMATLAR SIFATINI OSHIRISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI KUCHAYTIRISHNING ZAMONAVIY BOSHQARUV MEXANIZMLARI	227
Ergasheva Zarifa Baxtiyarovna	
CHO'L-YAYLOV CHORVACHILIGI MAJMUASI RIVOJLANTIRISH	232
Nurmanov Sherzod Xujayarovich	
KREDITORLAR REYTINGINI MASHINAVIY O'QITISHGA ASOSLANGAN BASHORATLASH ALGORITMLARI	237
Beknazarov Ulug'bek Zafar o'g'li	
MIKROIQTISODIYOTDA ISTE'MOLCHILAR XULQ-ATVORI VA TALAB SHAKLLANISHI OMILLARI	242
Raximov Azizbek Saliyevich	
OLIY TA'LIMNI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBASI: AQSH MISOLIDA.....	246
Kurbanov Baxodir Negmatullayevich	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASINI BOSHQARISHDA INNOVATSION YONDASHUVLARNI JORIY ETISH USULLARI	250
Ashurova Shaxnoza Almasovna	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI KORXONALARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING NAZARIY ASOSLARI.....	257
Sharipova Shahlo Istamovna	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA XIZMATLAR SIFATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	262
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
XIZMATLAR SOHASIDA MIJOZ QONIQLASHINI OSHIRISH MEXANIZMLARI: QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI MISOLIDA	278
Aqsungul Usenova Tenel qizi, Qoraqalpoq davlat universiteti	
Dawletmuratov Adilbay Mirzaboyevich	
O'ZBEKISTONDA QANDOLAT MAHSULOTLARI BOZORINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH XUSUSIYATLARI.....	283
Azlarova Munira Muhammad-Amin qizi	
TA'LIM XIZMATLARI BOZORINI SHAKLLANTIRISH, RIVOJLANTIRISH VA KO'RSATKICHLARINI O'RGANISH.....	289
Bozorova Madina Raxmat qizi	
IMPROVING SERVICE QUALITY MONITORING IN SERVICE ENTERPRISES BASED ON DIGITAL TECHNOLOGIES	294
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
KREDITLASH MEXANIZMINING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI VA UNING TARIXIY RIVOJLANISH BOSQICHLARI	299
Ortiqov Husan Usmonaliyevich	

O'ZBEKISTONDA QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORI MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	304
Abdusalomov Ozodbek Baxtiyor o'g'li XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA SERVIS XAVFSIZLIGI INDEKSI: SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA	311
Shodmanova Zubayda Ubaydullayevna O'ZBEKISTONDA EKSPORTNI OSHIRISHDA AKT RIVOJLANISHINING O'RNI.....	315
Sadriddinov Ulug'bek Jaloliddin o'g'li QURILISH FAOLIYATI SOHALARIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARI.....	322
Xusanov Kamoliddin Xolmamat o'g'li INSON KAPITALI VA KADRLAR SALOHİYATINI BOSHQARISHNING NAZARIY KONSEPSIYALARI	326
Abdullo Sohibov SUN'YI INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA TIJORAT BANKLARIDA RISK-MENEJMENT SAMARADORLIGINI OSHIRISH	331
Davronov Sanjar Ziyotovich SUN'YI INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA BOSHQARUV QARORLARINI QABUL QILISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	336
Ashrapova Noilaxon Niyazxonovna ISHLAB CHIQRISH KORXONALARINI BOSHQARISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING XORIJIY TAJRIBASI TAHLILI VA UNGA ILMIY YONDASHUVLAR.....	340
Ochilov Baxtiyor Muminjonovich THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF IFRS AND FINANCIAL REPORTING.....	346
Tojiboyev Abdullajon Kamoliddin ugli SIRKULYAR IQTISODIYOTGA O'TISH: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	351
Astanakulov Olim Tashtemirovich Muxammad Id Balbaa (Muhammad Eid Balbaa) Habibe Elif Kutlugun (Habibe Elif Kutlugun) GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI FONIDA EKOLOGIK SIYOSAT VA BARQAROR RIVOJLANISH STRATEGIYALARI.....	357
Xamzayev Abdushukur Xudoyqulovich INTERNATIONAL MARKETING STRATEGIES FOR UZBEKISTAN'S TEXTILE INDUSTRY: CHALLENGES, OPPORTUNITIES, AND ECONOMETRIC EVIDENCE.....	362
Aziz Kurbanovich Abdullaev Sarvarbek Allayev Erkin ugli Shavkat Asrolovich Ruziev DIRECTIONS FOR TOURISM DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN BASED ON DIGITAL TECHNOLOGIES	369
Mirzaev Kulmamat Djanzakovich TEMIR YO'L TRANSPORTIDA SOLIQQA TORTISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI TAHLILI ("O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AJ MISOLIDA).....	373
Barotov Baxtiyor Vaxobovich CHIQUINDILARNI QAYTA ISHLASHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI VA BARQAROR RIVOJLANISHDAGI O'RNI	377
Muxitdinova Kamola Alisherovna TRANSPORT LOGISTIKASIDA TAVAKKALCHILIKLARNI SUG'URTALASH: O'ZBEKISTON VA AQSH TAJRIBASI ASOSIDA TAQQOSIY TAHLIL.....	381
Jabborov Islom Xusan o'g'li YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARINING IQTISODIY SALOHİYATINI BARQAROR BOSHQARISH.....	385
Xayrullayev Shaxram Yunus o'g'li	

RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SERVIS KORXONALARIDA XIZMATLAR SIFATI BOSHQARUVINING ZAMONAVIY MODELLARI	392
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich BIZNES JARAYONLARI MONITORINGI SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA KO'RSATKICHLARI.....	398
Dadajonova Madina Ravshan qizi SIRKULAR IQTISODIYOT KONSEPSIYASINI AMALGA OSHIRISHNI BAHOLASH KO'RSATKICHLARINI (INDIKATORLARINI) SHAKLLANTIRISH.....	403
Sharifxo'jayeva Xonzodaxon A'lo qizi TURIZM QISHLOQLARINI SHAKLLANTIRISH MEZONLARI VA INDIKATORLARI TIZIMI	408
Xudaynazarova Dilorom NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BOSHQARUV VA BOSHQARUV HISOB TIZIMINING AMALIYOTI: MUAMMOLAR VA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	416
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich DAVLAT XARIDLARI JARAYONIDA XAVFLARNI IDENTIFIKATSIYA QILISH, TASNIFLASH VA RISKKA ASOSLANGAN ICHKI AUDITNI TAKOMILLASHTIRISH	421
Meliboyev Askar Eshmuratovich DEVELOPING GARMENT MANUFACTURING STRATEGY IN THE CONTEXT OF DIGITAL TRANSFORMATION	426
Mahbuba Rahmonova Feruza Mansurovna Ollokulova QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI QISHLOQ XO'JALIGIDA INVESTITSIYA SIYOSATINING IQTISODIY AHAMIYATI.....	430
Bakhit Mambetnazarov Atabek Tureev SOLIQ TUSHUMLARI VA MAJBURIY AJRATMALARNING DAVLAT MOLIYASIDAGI O'RNI: 2020-2025 YILLAR TAHLILI VA ISTIQBOLI.....	434
Olimov Shukurulla Dilshodjon o'g'li ФАКТОРЫ ТЕКУЧЕСТИ КАДРОВ И МЕХАНИЗМЫ УДЕРЖАНИЯ ПЕРСОНАЛА В СОВРЕМЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЯХ УЗБЕКИСТАНА	439
Джураева Гузаль Шавкатовна XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	447
Mamirov Zamir Uzoq o'g'li XORIJYIY TO'G'RIDAN-TO'G'RI INVESTITSIYALARNI JALB ETISHDA O'ZBEKISTON TAJRIBASI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	453
Xatamov Nurbek Ochildiyevich DAVLAT BYUDJETI XARAJATLARI HISOB VA TAHLILINING AMALDAGI TIZIMI	458
Ostonokulov Azamat Abdurkarimovich Tursinbaev Gafur Jolmurzaevich MOLIYAVIY HISOBOTLAR AUDITINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI.....	464
Elomonov Dadaxon Ozodullayevich СТРАХОВАНИЕ КАК ИНСТРУМЕНТ СНИЖЕНИЯ ФИНАНСОВЫХ ПОТЕРЬ ОТ НЕПРЕДВИДЕННЫХ РИСКОВ, ОКАЗЫВАЮЩИХ ВЛИЯНИЕ НА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКУЮ ПРИБЫЛЬ (ДОХОД).....	470
Азимжон Мелиев Муродулло угли A STUDY ON THE COLLABORATIVE MECHANISM OF DIGITAL ARCHIVES GOVERNANCE AND TALENT GOVERNANCE: AN ANALYSIS BASED ON JOB COMPETENCY, PERFORMANCE EVALUATION, AND ORGANIZATIONAL EFFECTIVENESS	475
Wang Biao	

SANOAT KORXONALARI INNOVATSION SALOHİYATINI BAHOLASH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH	481
Bahodirov Shohruh Bahodir o'g'li	
QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORINI TARTIBGA SOLISHNING XALQARO TAJRIBASI.....	488
Mallabayev Jobir Baxtiyorovich	
ANALYSIS OF THE FINANCIAL AND ECONOMIC ACTIVITY REPORTS OF OOO SAM TRADING STROY	493
Usmonova Dilfuza Ilhomovna	
WAYS TO IMPROVE THE USE OF FOREIGN EXPERIENCE IN THE TRANSPORT AND LOGISTICS CLUSTER IN THE NEW UZBEKISTAN.....	500
Musayeva Shaira Azimovna	
FOUNDATIONS FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF TRANSPORT LOGISTICS IN UZBEKISTAN	507
Muradov Alisher Kurbanbaevich	
DAVLAT MULKINI BOSHQARISHNING INNOVATSION VA RAQAMLI MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	513
Musurmonqulov Muhammad Ural o'g'li	
KORXONALARNING INVESTITSIYA FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH: NAZARIYA VA ZAMONAVIY YONDASHUVLAR INTEGRATSIYASI.....	521
No'monjonova Muazzam Mahbubjon qizi	
KORXONALARDA DEBITORLIK VA KREDITORLIK QARZLARNI BOSHQARISHNING INNOVATSION YONDASHUVLARI VA ULARNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	526
Mirzaev Ozod Furkatovich	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLİYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH: GIDROENERGETIKA SEKTORI MISOLIDA.....	531
Xusanov Shaxbozbek Shuxratjon o'g'li	
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЕ ИННОВАЦИИ В КРАУДФАНДИНГЕ: БЛОКЧЕЙН, ИИ И БУДУЩЕЕ ИНВЕСТИРОВАНИЯ	538
Хамидова Фарิดахон Абдулкарим кизи	
Каримова Азиза Аъзамиддин кизи	
BANK TIZIMIDA QO'LLANILADIGAN RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNING TURLARI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	545
Ollokulova Feruza Mansurovna	
Xursanova Shaxnoza Anvar qizi	
TA'LIM MUASSASALARIDA QO'SHIMCHA TA'LIM XIZMATLARINI BOSHQARISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI	549
Safarova Kamola Shuxrat qizi	
QASHQADARYO VILOYAT MINTAQASINING IQTISODIY XAVFSIZLIK DARAJASI VA UNI BAHOLASH USLUBIYATI	553
Nurxonov Komiljon Tovkarayevich	
AYOLLARGA NISBATAN ZO'RAVONLIKNING IQTISODIY OQIBATLARI VA UNI KAMAYTIRISHNING BARQAROR RIVOJLANISHDAGI O'RNI.....	562
Feruza Bahodirxonovna Ibragimova	
ИНВЕСТИЦИОННЫЙ И ИННОВАЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ: СТРУКТУРНЫЕ ТРАНСФОРМАЦИИ И НОВЫЕ ИСТОЧНИКИ РАЗВИТИЯ	567
Насиров Дилшод Фархадович	
Асадов Амальжон Мехрожевич	
Ахматов Алинур Дилшодович	

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ МОДЕЛИ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ.....	572
Насиров Дилшод Фархадович Хамраева Севара Мамуржановна Бахтиярова Алтынгул Бахтияровна	
INVESTITSION JOZIBADORLIKKA TA'SIR QILUVCHI OMILLAR TAHLILI	579
Mamatqulova Hafiza Bahodir qizi	
ЦИФРОВЫЕ ПЛАТФОРМЫ КАК НОВАЯ ФОРМА ОРГАНИЗАЦИИ БИЗНЕСА – ЭВОЛЮЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ И ИНСТИТУЦИИ	586
Рахмонов Хумоюн Рустамжон угли	
XORIJIIY BANKLARNING YANGI BOZORLARGA KIRISH STRATEGIYALARI VA ULARNING MILLIY BANK TIZIMLARIGA TA'SIRI ("IПОТЕКА-BANK" AKSIYADORLIK TIJORAT BANKI MISOLIDA)	598
Kadirov Vaxid Marimbayevich Rajabboyeva Asaxon Mahmud qizi	
OECD VA YEVRONA ITTIFOQI MAMLAKATLARIDA BILVOSITA SOLIQQA TORTISH TIZIMLARINING QIYOSIY TAHLILI VA O'ZBEKISTONDA UNI TAKOMILLASHTIRISH ISTIQBOLLARI	605
Tuxliyev Bozor Karimovich Dusiyarov Sherzod Xolmuratovich	
JISMONIY TARBIYANING INSON SALOMATLIGINI MUSTAHKAMLASHDAGI ROLI	614
Abdilaxatov Zafar Abdigapirovich	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРОЕКТАМИ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ ТАМОЖНИ	621
Ли Ирина Валентиновна	
JAHON IQTISODIYOTIDA O'ZBEKISTONNI TUTGAN O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI	627
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
OBODONLASHTIRISH XIZMATLARI IJTIMOIIY MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	633
Hayitov Jamshid Xolvoyevich Ibragimova Gulhayo Nuriddin qizi	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI TAHLILI	638
Hamroyeva Sabina Ismoil qizi	
EXPLORATION OF TOURISM FLOW GENERATING IN SAMARKAND UNDER THE BACKGROUND OF DIGITAL ECONOMY	644
Jie YANG	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ОЗДОРОВИТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ	651
Усманова Диляфруз Каршиевна	
YASHIL ISTE'MOL XULQ-ATVORINI SHAKLLANTIRISH OMILLARI VA STRATEGIK ISTIQBOLLARI	656
Ishmuratov Baxodir Xusanovich	
O'ZBEKISTONDA INFLYATSIYA VA FOIZ SIYOSATINING BANK KREDITLARIGA TA'SIRI	661
Ibragimova Saule Orinbaevna	
IJTIMOIIY HIMOYA TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA IJTIMOIIY-IQTISODIY KO'RSATKICHLARNING ROLI: STATISTIK YONDASHUV	665
Qurbonboyev Abdulla Mansur o'g'li	

IJTIMOY HIMOYA TIZIMI SAMARADORLIGINI BAHOLASHDA IJTIMOY-IQTISODIY KO'RSATKICHLARNING ROLI: STATISTIK YONDASHUV

Qurbonboyev Abdulla Mansur o'g'li
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti
"Iqtisodiy statistika" kafedrasida assistenti
Email: a.qurbonboyev@tsue.uz
ORCID: 0009-0008-7660-4456

Annotatsiya: Ushbu tadqiqot ishida ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini baholashning nazariy va amaliy jihatlari statistik-tahliliy yondashuv asosida o'rganilgan. Aholi daromadlarining barqaror o'sishi kambag'allik darajasining pasayishidagi roli hamda ijtimoiy transfertlar va bandlik darajasi kambag'allikni kamaytirishda muhim, biroq nisbatan bilvosita ta'sirga ega omillar sifatida namoyon bo'ladi.

Maqolada statistik tahlil, dinamika qatorlarini o'rganish, taqqoslash va strukturaviy tahlil usullaridan foydalanildi. Olingan natijalar ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish, resurslardan samarali foydalanish va kambag'allikni qisqartirishga qaratilgan ilmiy asoslangan xulosalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: ijtimoiy himoya, kambag'allik, aholi daromadlari, bandlik darajasi, ijtimoiy transfertlar, statistik tahlil, dinamik tahlil, korrelyatsiya, ijtimoiy siyosat.

Аннотация: В данном исследовании теоретические и практические аспекты оценки эффективности системы социальной защиты рассмотрены на основе статистико-аналитического подхода. Показано, что устойчивый рост доходов населения играет ключевую роль в снижении уровня бедности, тогда как социальные трансферты и уровень занятости выступают важными, но относительно косвенными факторами, влияющими на сокращение бедности.

В статье использованы методы статистического анализа, изучения динамических рядов, сравнительного и структурного анализа. Полученные результаты служат основой для разработки научно обоснованных выводов, направленных на совершенствование системы социальной защиты, повышение эффективности использования ресурсов и сокращение бедности.

Ключевые слова: социальная защита, бедность, доходы населения, уровень занятости, социальные трансферты, статистический анализ, динамический анализ, корреляция, социальная политика.

Abstract: This study examines the theoretical and practical aspects of evaluating the effectiveness of the social protection system based on a statistical-analytical approach. The findings indicate that the sustainable growth of household incomes plays a key role in reducing poverty levels, while social transfers and employment rates emerge as important, yet relatively indirect, factors influencing poverty reduction.

The article employs methods of statistical analysis, time series analysis, comparative analysis, and structural analysis. The results obtained provide a basis for developing scientifically grounded conclusions aimed at improving the social protection system, enhancing the efficiency of resource utilization, and reducing poverty.

Keywords: social protection, poverty, household income, employment rate, social transfers, statistical analysis, time series analysis, correlation, social policy.

KIRISH

Hozirgi iqtisodiy rivojlanish sharoitida aholini ijtimoiy himoya qilish tizimi davlat ijtimoiy siyosatining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Ushbu tizim aholining ijtimoiy jihatdan zaif qatlamlarini qo'llab-quvvatlash orqali kambag'allik darajasini kamaytirish, daromadlar tengsizligini yumshatish hamda umumiy turmush farovonligini oshirishga xizmat qiladi. Ayniqsa, global iqtisodiy beqarorlik, pandemiya kabi tashqi omillar

ta'siri kuchaygan sharoitda ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini oshirish masalasi dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

So'nggi yillarda ko'plab mamlakatlarda ijtimoiy himoya tizimini modernizatsiya qilish, uning qamrovini kengaytirish va moliyaviy resurslardan samarali foydalanishni ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Biroq ushbu tizim samaradorligini baholashda qo'llanilayotgan yondashuvlar ko'pincha tavsifiy xarakterga ega bo'lib, ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlar o'rtasidagi murakkab o'zaro bog'liqlikni yetarli darajada aks ettira olmaydi. Shu sababli ijtimoiy himoya tizimining natijadorligini baholashda statistik ma'lumotlarga asoslangan kompleks tahliliy yondashuvlardan foydalanish zarurati yuzaga keladi.

Ilmiy adabiyotlarda ijtimoiy himoya tizimining turli jihatlarini keng o'rganilgan bo'lsa-da, uning samaradorligini real statistik ma'lumotlar asosida dinamik va tizimli tahlil qilish masalalari yetarli darajada chuqur tadqiq etilmagan. Xususan, ijtimoiy transfertlar, bandlik darajasi va aholi daromadlari kabi omillarning kambag'allik darajasi bilan o'zaro bog'liqligini vaqt kesimida kompleks tahlil qilish dolzarb ilmiy muammolardan biri bo'lib qolmoqda.

Mazkur tadqiqotning maqsadi ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini statistik tahlil asosida baholash hamda asosiy ijtimoiy-iqtisodiy omillarning kambag'allik darajasiga ta'sirini aniqlashdan iborat. Ushbu maqsadga erishish uchun quyidagi vazifalar belgilandi: ijtimoiy himoya tizimining nazariy asoslarini tahlil qilish, asosiy ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlarning dinamikasini o'rganish, ularning o'zaro bog'liqligini aniqlash hamda kambag'allik darajasiga ta'sir etuvchi omillarni kompleks baholash.

Tadqiqot obyekti sifatida ijtimoiy himoya tizimi jarayonlari, predmeti sifatida esa uning samaradorligini ifodalovchi statistik ko'rsatkichlar va ularning o'zaro bog'liqligi tanlangan. Tadqiqotda dinamik tahlil, taqqoslash usuli, korrelyatsion tahlil hamda strukturaviy tahlil usullaridan foydalanildi.

Mazkur tadqiqot natijalari ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish, mavjud resurslardan samarali foydalanish va aholi farovonligini oshirishga qaratilgan ilmiy asoslangan xulosalar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ijtimoiy himoya tizimi va uning samaradorligini baholash masalalari iqtisodiyot va ijtimoiy siyosat yo'nalishidagi ilmiy tadqiqotlarda keng o'rganilgan.

Xususan, ijtimoiy himoya tizimining aholi farovonligiga ta'siri, kambag'allikni qisqartirishdagi roli hamda daromadlar tengsizligini yumshatishdagi ahamiyati ko'plab xalqaro tashkilotlar va olimlar tomonidan tadqiq etilgan.

Jahon banki tomonidan olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy himoya tizimlari, xususan, to'g'ridan-to'g'ri pul o'tkazmalari (cash transfer) va ijtimoiy xavfsizlik tarmoqlari (safety nets) kambag'allik darajasini kamaytirishda muhim rol o'ynaydi. Ayrim mamlakatlar tajribasi ushbu dasturlar kambag'allik darajasini taxminan 7–10 foizgacha qisqartirishga xizmat qilganini ko'rsatadi [1]. Xalqaro mehnat tashkiloti hisobotlarida esa ijtimoiy himoya dasturlari aholining zaif qatlamlarini qo'llab-quvvatlashda muhim vosita ekanligi ta'kidlanadi.

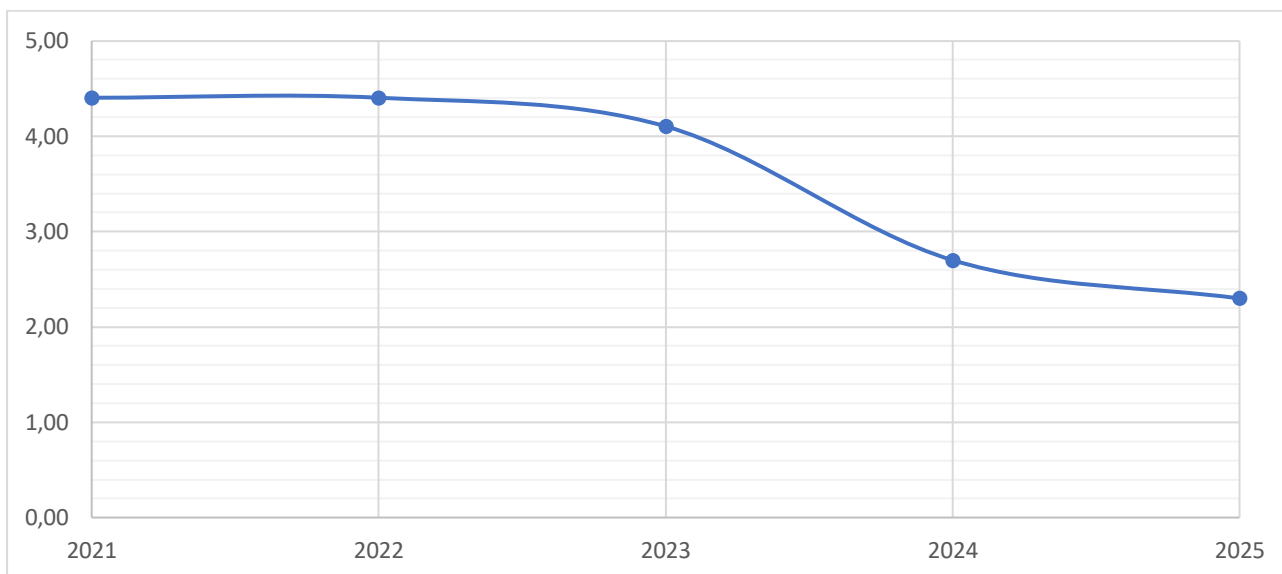
Ilmiy izlanishlarda ijtimoiy himoya samaradorligini baholashda turli metodologik yondashuvlar qo'llanilgan. Masalan, Martin Ravallion tadqiqotlarida kambag'allikni baholash va ijtimoiy dasturlar samaradorligini aniqlashda statistik va ekonometrik usullarning muhimligi asoslab berilgan [2].

François Bourguignon ishlarida esa daromadlar tengsizligi va ijtimoiy siyosat o'rtasidagi bog'liqlik kompleks iqtisodiy modellarda tahlil qilingan [3].

Ko'p omilli regressiya modellari ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni tahlil qilishda keng qo'llaniladi. Jeffrey Wooldridge o'zining ekonometrika bo'yicha ishlanmalarida regressiya modellari orqali sabab-oqibat bog'liqliklarini aniqlash mumkinligini ta'kidlaydi [4].

So'nggi yillarda ijtimoiy himoya tizimini baholashda integrallashgan indikatorlar va kompozit indekslardan foydalanish tendensiyasi kuchaymoqda. Birlashgan Millatlar Tashkilotining Taraqqiyot Dasturi (UNDP) tomonidan ishlab chiqilgan inson rivojlanishi indeksi (HDI) ijtimoiy rivojlanishni kompleks baholashga xizmat qiladi [5].

Mamlakatimizda kuniga 3 dollar (2021 PPP) mezoniga asoslangan kambag'allik darajasi 2025-yil holatiga ko'ra 2,3 foizni tashkil etgan bo'lib, bu ko'rsatkich so'nggi yillarda kambag'allikning sezilarli darajada qisqarganini va ijtimoiy-iqtisodiy sharoitlarning yaxshilanganini anglatadi (1-rasm) [6].

1-rasm. Kuniga 3 dollardan (PPP 2021 — xarid qobiliyati pariteti bo'yicha) kam daromad oladigan aholining ulushi % da¹

Shu bilan birga, O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida ijtimoiy ko'rsatkichlar dinamikasi tahlil qilinmoqda, biroq ularning o'zaro bog'liqligi va kompleks modellashtirilishi hali yetarli darajada chuqur o'rganilmagan [7].

Yuqoridagi adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini baholashda statistik tahlil va empirik yondashuvlardan foydalanish ilmiy jihatdan asoslangan va dolzarb yo'nalish hisoblanadi. Shu bilan birga, mavjud tadqiqotlarda ko'rsatkichlarning o'zaro bog'liqligini vaqt kesimida kompleks va tizimli tahlil qilish masalalari yetarli darajada yoritilmagan. Xususan, ijtimoiy transfertlar, bandlik darajasi va aholi daromadlari kabi omillarning kambag'allik darajasiga ta'sirini dinamik va integrallashgan yondashuv asosida baholash zarurati saqlanib qolmoqda. Mazkur tadqiqot aynan ushbu ilmiy bo'shliqni real statistik ma'lumotlar asosida kompleks tahlil qilish orqali to'ldirishga qaratilgan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini baholashda kompleks statistik tahlil yondashuvi qo'llanildi. Tadqiqotning metodologik asosini dinamik tahlili, taqqoslash usuli, korrelyatsion tahlil hamda strukturaviy tahlil tashkil etadi. Dinamik tahlil yordamida tanlangan ko'rsatkichlarning vaqt bo'yicha o'zgarish tendensiyalari o'rganildi. Ushbu yondashuv ijtimoiy himoya tizimi ko'rsatkichlarining evolyutsiyasini va ularning kambag'allik darajasi bilan bog'liqligini aniqlash imkonini berdi. Xususan, kambag'allik darajasi, daromadlar va ijtimoiy transfertlar ulushining o'zgarish sur'atlari solishtirildi. Korrelyatsion tahlil yordamida kambag'allik darajasi va tanlangan ijtimoiy-iqtisodiy omillar o'rtasidagi bog'liqlikning yo'nalishi va kuchi aniqlandi. Ushbu tahlil omillar o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni miqdoriy jihatdan baholashga xizmat qildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, davlatning ijtimoiy himoya tizimi samarasini bevosita kambag'allik darajasining pasayishi bilan qiyoslash mumkin. Ijtimoiy himoya tizimi nafaqat aholining zaif qatlamlarini qo'llab-quvvatlash, balki iqtisodiy barqarorlikni ta'minlovchi "avtomatik stabilizator" vazifasini ham o'taydi.

Ijtimoiy himoya tizimining sifati ko'p hollarda mamlakatdagi umumiy kambag'allik darajasi va Gini koeffitsiyenti (daromadlar tengsizligi) orqali baholanadi.

So'nggi yillarda Respublikamizda kambag'allik darajasi ko'rsatkichi sezilarli tarzda pasayganligini ko'rishimiz mumkin (1-jadval).

1-jadval.

¹ Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida tuzilgan.

2010 - 2025-yillar kesimida Respublikada Kambag'allik darajasi, aholi umumiy daromadlari tarkibida transfertlardan olingan daromadlarning ulushi, bandlik darajasi hamda aholi jon boshiga real umumiy daromadlar hajmi to'g'risida ma'lumot²

Yillar	Kambag'allik darajasi % da	Aholi umumiy daromadlari tarkibida transfertlardan olingan daromadlarning ulushi % da	Bandlik darajasi % da	Aholi jon boshiga real umumiy daromadlar hajmi (ming so'm)
2010	17,7	19,6	66,9	2038,7
2011	16,0	19,3	66,2	2729,9
2012	15,0	21,1	66,6	3267,8
2013	14,1	21,7	67,1	3902,7
2014	13,3	19,6	67,7	4472,0
2015	12,8	15,8	68,2	5127,5
2016	12,3	14,9	68,7	5887,9
2017	11,9	17,9	69,2	7258,7
2018	11,4	20,9	67,4	8337,8
2019	11,0	22,2	68,1	10176,6
2020	11,5	23,1	66,0	11412,9
2021	17,0	24,7	67,0	14232,5
2022	14,1	28,3	67,2	16800,4
2023	11,0	27,1	67,9	19456,4
2024	8,9	28,6	68,3	23414,4
2025	5,8	29,6	70,5	27511,7

2010–2025-yillar oralig'idagi statistik ma'lumotlar tahlili ijtimoiy himoya tizimi ko'rsatkichlari va kambag'allik darajasi o'rtasida muayyan bog'liqlik mavjudligini ko'rsatadi (1-jadval). Mazkur davr mobaynida kambag'allik darajasi 2010-yildagi 17,7 foizdan 2025-yilda 5,8 foizgacha kamaygan bo'lib, bu ijobiy ijtimoiy-iqtisodiy o'zgarishlar yuz berganini anglatadi.

Dinamik tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, aholi jon boshiga real umumiy daromadlar hajmi tahlil qilinayotgan davrda izchil o'sish tendensiyasiga ega bo'lgan. Xususan, ushbu ko'rsatkich 2010-yildagi 2038,7 ming so'mdan 2025-yilda 27511,7 ming so'mga yetgan. Daromadlarning bunday barqaror o'sishi kambag'allik darajasining pasayishida asosiy omillardan biri sifatida namoyon bo'ladi. Ijtimoiy transfertlar ulushi ham tahlil davrida sezilarli darajada oshganligini kuzatish mumkin. Agar 2010-yilda transfertlar ulushi 19,6 foizni tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilda ushbu ko'rsatkich 29,6 foizga yetgan. Bu esa davlat tomonidan ijtimoiy himoya tizimi doirasida qo'llanilayotgan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarining kengayib borayotganini anglatadi. Shu bilan birga, transfertlar ulushining oshishi kambag'allik darajasining pasayishi bilan teskari yo'nalishda harakat qilganligi ularning o'zaro bog'liqligini ko'rsatadi.

Bandlik darajasi esa nisbatan barqaror dinamikani namoyon etgan bo'lib, 2010-yildagi 66,9 foizdan 2025-yilda 70,5 foizgacha oshgan. Bandlik darajasining ortishi aholi daromadlarining shakllanishiga bevosita ta'sir ko'rsatib, kambag'allikni kamaytirishda muhim omil sifatida xizmat qilgan. Taqqoslash tahlili asosida tadqiqot davri uch bosqichga ajratilib o'rganildi. 2010–2016-yillarda kambag'allik darajasi bosqichma-bosqich kamayib, daromadlar va bandlik darajasining asta-sekin o'sishi bilan tavsiflanadi (2-jadval).

2 Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida tuzilgan.

2-jadval. 2010–2016-yillarda kambag'allik darajasi va asosiy ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlar dinamikasi³

Yillar	2010	2016	O'zgarishi
Kambag'allik darajasi (%)	17,7	12,3	-5.4
Aholi real daromadi (ming so'm)	2038.7	5887.9	+3849.2
Bandlik (%)	66.9	68.7	+1.8
Transfertlar (%)	19,6	14,9	-4.7

2017–2020-yillarda mazkur tendensiya davom etgan bo'lsa-da, 2020-yilda kambag'allik darajasining biroz oshishi kuzatilgan, bu esa tashqi iqtisodiy omillar, jumladan, pandemiya davri ta'siri bilan izohlanadi (3-jadval).

3-jadval. 2017–2020-yillarda kambag'allik darajasi va ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlar o'zgarishi⁴

Yillar	2017	2020	O'zgarishi
Kambag'allik darajasi (%)	11,90	11,50	-0.4
Aholi real daromadi (ming so'm)	7258.7	11412.9	+4154.2
Bandlik (%)	69.2	66.0	-3.2
Transfertlar (%)	17,90	23,10	+5.2

2021–2025-yillarda esa ko'rsatkichlar dinamikasida muayyan o'zgarishlar kuzatiladi. Xususan, 2021-yilda kambag'allik darajasi keskin oshib, 17,0 foizni tashkil etgan, biroq keyingi yillarda izchil pasayib, 2025-yilda eng past darajaga yetgan. Ushbu holat ijtimoiy siyosat choralari kuchaytirilishi va iqtisodiy tiklanish jarayonlari bilan bog'liq bo'lishi mumkin (4-jadval).

4-jadval. 2021–2025-yillarda kambag'allik darajasi va asosiy ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlar dinamikasi⁵

Yillar	2021	2025	O'zgarishi
Kambag'allik darajasi (%)	17.0	5,8	-11,2
Aholi real daromadi (ming so'm)	14232.5	27511.7	+13279,2
Bandlik (%)	67.0	70.5	+3.5
Transfertlar (%)	24,7	29,6	+4.9

Korrelyatsion tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, kambag'allik darajasi bilan aholi daromadlari o'rtasida kuchli teskari bog'liqlik mavjud. Shuningdek, ijtimoiy transfertlar ulushi bilan kambag'allik darajasi o'rtasida ham manfiy bog'liqlik kuzatiladi. Bandlik darajasi bilan kambag'allik o'rtasidagi bog'liqlik esa nisbatan zaifroq, ammo ijobiy yo'nalishda ekanligi aniqlangan.

Strukturaviy tahlil natijalari aholi umumiy daromadlari tarkibida ijtimoiy transfertlar ulushining sezilarli darajada o'zgarib borayotganini ko'rsatdi. Xususan, 2010–2016-yillarda transfertlar ulushi 19,6 foizdan 14,9 foizgacha kamaygan bo'lib, bu davrda aholi daromadlari asosan bozor omillari hisobiga shakllanganini anglatadi.

Biroq keyingi yillarda ushbu tendensiya o'zgargan. 2017–2020-yillarda transfertlar ulushi 14,9 foizdan 23,1 foizgacha oshgan bo'lsa, 2021–2025-yillarda bu ko'rsatkich 29,6 foizgacha yetgan. Umuman olganda, 2016–2025-yillar oralig'ida transfertlar ulushi qariyb 14,7 foiz punktga oshgan.

Mazkur o'zgarishlar ijtimoiy himoya tizimining aholi daromadlarini shakllantirishdagi roli ortib borayotganini ko'rsatadi. Ya'ni, ijtimoiy transfertlar nafaqat qo'shimcha yordam vositasi, balki aholi daromadlarining muhim

3 Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida tuzilgan.

4 Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida tuzilgan.

5 Manba: O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi ma'lumotlari asosida tuzilgan.

tarkibiy qismiga aylangan. Bu esa davlatning ijtimoiy siyosati kambag'allikni kamaytirishda faol mexanizm sifatida ishlayotganini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, olingan natijalar ijtimoiy himoya tizimi elementlari va iqtisodiy ko'rsatkichlar o'zaro kompleks tarzda kambag'allik darajasiga ta'sir ko'rsatishini tasdiqlaydi. Xususan, aholi daromadlarining o'sishi asosiy omil sifatida namoyon bo'lsa, ijtimoiy transfertlar va bandlik darajasi uni qo'llab-quvvatlovchi muhim omillar sifatida xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur tadqiqot ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini baholashda statistik ma'lumotlarga asoslangan kompleks yondashuvning muhimligini ko'rsatdi. 2010–2025-yillar oralig'idagi empirik tahlil natijalari O'zbekistonda kambag'allik darajasining sezilarli darajada pasaygani va bu jarayon aholi daromadlarining izchil o'sishi, ijtimoiy transfertlar ulushining ortishi hamda bandlik darajasidagi nisbiy yaxshilanishlar bilan uzviy bog'liqligini tasdiqladi.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, aholi jon boshiga real daromadlarning o'sishi kambag'allikni kamaytirishda asosiy omil sifatida namoyon bo'ladi. Shu bilan birga, ijtimoiy transfertlarning aholi daromadlari tarkibidagi ulushining ortishi ijtimoiy himoya tizimining ahamiyati tobora kuchayib borayotganini ko'rsatadi. Bandlik darajasi esa nisbatan barqaror bo'lsa-da, uning o'zgarishi ham daromadlar shakllanishi orqali kambag'allik darajasiga bilvosita ta'sir ko'rsatadi.

Tahlil natijalari ijtimoiy himoya tizimi samaradorligi birgina omil bilan emas, balki bir nechta ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlarning o'zaro uyg'un ta'siri orqali shakllanishini ko'rsatdi. Bu esa ijtimoiy siyosatni ishlab chiqishda kompleks yondashuv zarurligini anglatadi. Xususan, daromadlarni oshirishga qaratilgan iqtisodiy choralar, ijtimoiy transfertlarni manzilli va samarali taqsimlash hamda sifatli bandlikni rivojlantirish ijtimoiy himoya tizimining samaradorligini oshirishda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi.

Mazkur tadqiqotning amaliy ahamiyati shundan iboratki, u ijtimoiy himoya tizimini takomillashtirish bo'yicha aniq yo'nalishlarni belgilash imkonini beradi. Jumladan, ijtimoiy transfertlar tizimini yanada optimallashtirish, aholi daromadlarini barqaror oshirish mexanizmlarini kengaytirish hamda mehnat bozorida sifatli ish o'rinlarini yaratish ustuvor vazifalar sifatida qaralishi lozim.

Shu bilan birga, tadqiqot ayrim cheklovlariga ega bo'lib, kelgusida mazkur yo'nalishda yanada chuqurroq izlanishlar olib borish zarurligini ko'rsatadi. Xususan, hududlar kesimidagi tahlillarni amalga oshirish, mikro darajadagi ma'lumotlardan foydalanish hamda ijtimoiy himoya dasturlarining bevosita ta'sirini baholash orqali yanada aniqroq ilmiy xulosalarga erishish mumkin.

Umuman olganda, olingan natijalar ijtimoiy himoya tizimi kambag'allikni kamaytirishda samarali vosita ekanligini tasdiqlaydi hamda uni statistik tahlil asosida kompleks baholash ilmiy va amaliy jihatdan muhim ahamiyatga ega ekanligini ko'rsatadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. https://ida.worldbank.org/en/topics/results/social-protection?utm_source
2. Ravallion, M. (2016). *The Economics of Poverty: History, Measurement, and Policy*. Oxford University Press.
3. Bourguignon, F. (2015). *The Globalization of Inequality*. Princeton University Press.
4. Wooldridge, J. M. (2016). *Introductory Econometrics: A Modern Approach*. Cengage Learning.
5. <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-2020>
6. <https://data.worldbank.org/country/uzbekistan>
7. <https://stat.uz/uz/rasmiy-statistika/social-protection-2>
8. OECD — *Digital Education Outlook 2021 and The potential impact of AI on equity and inclusion in education (2024)*. OECD
9. UNESCO — *Artificial intelligence in education resources and gender/digital inclusion materials*.
10. stat.uz — O'zbekiston Respublikasi Milliy Statistika qo'mitasi rasmiy sayti.
11. imv.uz — O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi rasmiy sayti.
12. prezident.uz — O'zbekiston Respublikasi Prezidentning rasmiy sayti.
13. undp.org — BMTning rasmiy web sayti.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 4 (2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>